ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Дисципліна загальноуніверситетського вибору
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, **Бондар-Підгурська Оксана Василівна**

науковий ступінь і вчене звання, посада: д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту

Контактний телефон	+38-066-294-63-94
Електронна адреса	bondarpodgurskaa@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	Відповідно графіку
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2491

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи спеціальних знань із організації процесу управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах викликів і загроз новій економіці
Тривалість	4 семестр, разом 150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год.,самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми: лекції та практичні заняття, самостійна робота, тестування, робота з аналізу ситуацій, ділові ігри. Методи: словесні, наочні, практичні.
Система поточногота підсумкового контролю	*Поточний контроль:* відвідування занять; захист домашнього завдання; дискусія в межах навчального матеріалу; виконання індивідуальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота *Підсумковий контроль*: ПМК (залік)
Мова викладання	Українська
Анотація	У навчальній дисципліні розглядаються загальні риси та особливості управління конкурентоспроможністю підприємства із застосуванням принципів стратегічного управління в умовах викликів і загроз сьогодення. Приділено увагу особливостям здійснення моніторингу і оцінки конкурентоспроможності підприємства, обґрунтуванню та розробці конкурентної стратегії, визначенню чинників впливу на конкурентні переваги підприємства, а також формуванню організаційно-економічного механізму управління його

	конкурентоспроможністю. Відмінною рисою дисципліни є навчання підтримці конкурентоспроможності підприємства в умовах зростання кількості викликів і загроз реалізації цілей сталого розвитку за рахунок напрацьованих світовою практикою менеджменту інструментів.

Перелік компетентностей для магістрів, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повиненоволодіти студент
Уміння	**Загальні компетенції**
ПР01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; **ПР0**2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; **ПР0**5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; **ПР0**6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу **Спеціальні компетентності** СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ І. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства		
Тема 1. Суть і значення конкуренції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему: «Закордонний досвід формування системи антимонопольного регулювання». Підготувати доповідь на тему: “Перший антимонопольний закон – Закон Шермана”.
Тема 2. Конкурентоспроможність підприємства: специфіка і проблеми	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Побудуйте імпульсно-резонансний ланцюжок понять базових понять теорії конкуренції. Підготувати доповідь на тему: “Теорія конкурентної переваги М. Портером: суть і практичне використання ”.
Тема 3. Конкурентне	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Методи аналізу зовнішнього середовища». Підготувати реферат на тему: «Оцінювання інтенсивності конкуренції та ступеня монополізації ринку».
Тема 4. Конкурентні переваги	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Технологія формування конкурентних переваг на різних рівнях господарювання». Підготувати реферат на тему: «Класифікація та можливості досягнення конкурентних переваг підприємством»
МОДУЛЬ 2. Напрями оцінки конкурентоспроможності підприємства		

Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Комплексний підхід до оцінки конкурентоспроможності підприємства». Підготувати реферат на тему «Практика оцінки конкуренто-спроможності підприємства: світовий досвід».
Тема 6. Діагностика управління конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Формування системи діагностики конкурентоспроможності підприємства». Підготувати реферат на тему: 1) «Таксономічний аналіз: суть, переваги, практика застосування»; 2) Діагностика конкуренто-спроможності продукції підприємства; 3) «Оцінювання економічної ефективності діяльності та конкурентоспроможності бізнес-організації».
МОДУЛЬ 3. Управління конкурентоспроможністю в системі стратегічного управління підприємствами: виклики та загрози		
Тема 7. Стратегія як інструмент управління конкурентоспроможністю підприємства: обґрунтування вибору	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему: «Механізм формування конкурентної стратегії підприємства». Підготувати доповідь на тему: «Концепція розробки та основні елементи програми підвищення конкурентоспроможності підприємств»
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну доповідь: «Організаційно-економічний механізм управління конкуренто-спроможністю підприємств промисловості, АПК, торгівлі: порівняльний аналіз» Підготувати реферати на тему: 1) «Коворкінг: нова модель організації роботи в умовах пандемії та необхідності підтримки конкурентоспроможності підприємства»; 2) «Нетворкінг у організаційно-економічному забезпеченні системи управління конкурентоспроможністю підприємства».
Тема 9. Імідж як результат ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну доповідь: «Ребрендінг як стратегія підтримки конкурентоспроможності підприємства». Підготувати реферат на тему: «Формування іміджу підприємства як чинника його конкурентоспроможності»
Тема 10. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах викликів і загроз	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань і завдання для самостійної роботи; тестування	На основі експертної оцінки провести ранжування викликів і загроз 21 століття. Обґрунтувати свою думку. Підготувати реферат на тему: «Інформаційна безпека як чинник конкурентоспроможності підприємствав»

Інформаційні джерела

Основні:

1. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, **2022.** 220 с.
2. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, **2021.** 156 с.
3. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник.

Харків.: ФОП Бровін О.В., **2020**. 340 с.
4. Цибульська, Е.І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. . для студентів, які навчаються за спец. 051. Економіка. Харків : Вид-во НУА, **2018**.320 с.
5. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
6. Бондар-Підгурська О. В., Хоменко І. І Науково-методичні засади оцінки ефективності процесу управління інформаційною безпекою підприємств малого та середнього бізнесу: кіберзагрози та інтелектуальна власність. *Проблеми економіки*. **2022**. №2**.** URL: https://www.problecon.com/main/
7. Shymanovska-Dianych L.M., Bondar-Pidhurska O.V., Hliebova A.O. Assessment of the image of the innovative enterprise as a factor of its competitiveness in the conditions of new challenges and threats. *Економіка і регіон*. №1(84). **2022**. http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2546
8. Ястремська, О., Бєлєнкова, О., Бондар-Підгурська, О., Скакун, В., Рубан, В., & Хіміч, С. (2025). Фінансування інноваційно-стратегічного розвитку підприємств в умовах економіки вражень. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, **2025**, *2*(61), 430–442.
9. Бондар-Підгурська О. В., Бакланов С. О., Курзанцев Д. В. Підвищення інноваційної привабливості промислових підприємств в умовах сталого розвитку та Індустрій 4.0 і 5.0. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки".* **2025**. № 4. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-4-10861.
10. Бондар-Підгурська О. В., Курзанцев Д. В., Бакланов С. О. Нове промислове виробництво як драйвер розвитку національної економіки в ситуаціях війни, повоєнної її розбудови та світової конкуренції. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки".* 2024. №9. URL: https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/9/10291.

Додаткові

11. **Бондар-Підгурська О. В,** Гусак Ю.С., Хоменко І.І. Менеджмент підприємств в умовах Індустрії 4.0 та сталого розвитку: теоретико-методичні засади оцінки. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки*". **2025**. № 3. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-3-10800.
12. Бондар-Підгурська О. В., Клочко О. А., Карась В. В. Управління інноваціями в логістичній діяльності підприємства як основа його стратегічної ефективності в умовах змін. *«Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»:* матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 13 грудня 2024 року). Київ: Маріупольський державний університет, 2024. С.39-43.
13. **Бондар-Підгурська О.В.**, Солових Є.М. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент підвищення ефективності управління виробничих систем: формат формування іміджу. Існуюча практика та новітні тенденції в управлінні суб`єктами господарювання різних організаційно-правових форм: колективна монографія / за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2020. С 132-147.URI: http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/10270
14. **Бондар-Підгурська О.В**., Уграновська А. І. Управління інформаційною безпекою корпорацій України в умовах нових викликів і загроз. Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17 листопада 2021 року). Київ КПІ ім. Ігоря Сікорського, **2021**. С.104.
15. **Бондар-Підгурська О.В**., Рубан Ю. О., Шевцова К. А. Цифрова грамотність і цифрова культура як індикатори оцінки результативності формування та реалізації стратегії розвитку підприємства в умовах діджітал-економіки**.** *Перспективи розвитку управлінських систем у соціальній та економічній сферах України: теорія і практика* **:** зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., 2 грудня 2021 р.. К.: КУБГ, 2021. 509 с. С.364-366.
16. **Бондар-Підгурська О. В.** Науково-методологічні засади сталого інноваційного соціально орієнтованогорозвитку економіки. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. 531 с.
17. **Бондар-Підгурська О. В.,** Коновалова Н.С. Посилення конкурентоспроможності фахівця в Індустрії 4.0. Проєкт Chieftain4.0. project approach in the didactic process of universities - international dimension. international scientific journal. : in 4 parts. part 2. lodz : piktor szlaski i sobczak sp??ka jawna, **2020**. 217 pp., P. 25-32
18. Гудько А.В, **Бондар-Підгурська О. В.** Підтримка конкурентоспроможності бізнесу України як основа реалізації цілей сталого розвитку XXI тисячоліття в умовах нових викликів і загроз. *Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті :* тези доповідей XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. Ч. 2. 322 с. С.3-8.
19. **Bondar-Pidgurska O.V.,** Karangwa Charles, Kalu Robinson Abuchi. Innovative activity as a tool to increase the competitiveness of corporations in conditions non-industrial economy. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неіндустріального суспільства:* матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції учнів, студентів, аспірантів і молодих вчених (27 жовтня 2020 року, м. Луцьк). С. 40-43.
20. **Bondar-Pidhurska O.V.,** Kornienko N.M., Kiyantseva M.M. Corporate social responsibility as a tool for maintaining the image of the enterprise in the conditions of hybrid wars. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 7 грудня 2020 року). К.: ДУІТ. 2020. С.18-20.

21. **Bondar-Pidhurska O**., Glebova A. Information security as a digital technology's development factor of innovative socially oriented economy. *Atlantis Press. Advances in Economics, Business and Management Research.* **2020**. Vol. 156.C. 307-313.
22. **Bondar-Pidhurska O.,** Glebova A., Solovykh Y. Challenges, Threats and Possibilities of National Education as a Driver for Innovative Development of Economy. *Atlantis Press*. Advances in Social Science, Education and Humanities Research. **2021**. Vol. 516. C. 6-10.
23. **Bondar-Pidhurska O.V.,** Karangwa Charles, Ammar Ahmed Omar Ali. Management of competitiveness of enterprises in conditions of hybrid threats of sustainable development: innovative technologies and ecosconsciousness. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 7 грудня 2021 року). К.: ДУІТ, ХНУРЕ. **2021**. 694 с. С. 209-211.
24. **Bondar-Pidhurska O. V**., Khomenko I. I. Peculiarities of evaluation of efficiency of the process of information security management of the enterprise: cyber security and intellectual property. Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. **2022.** Pp. 632-638.
25. Porter M. E. Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance. New York: The Free Press, 1992. 557 p.
26. Liliia Bodenchuk, Iryna Liganenko, Oksana Bondar-Pidhurska, Valentyn Vlasenko, Alla Glebova. Formation and Implementation of the Business Development Strategy of Ukrainian Enterprises: Functional Modelling (IDEF). *Economic Affairs*, **2024.** September. Vol. 69(03), pp. 1543-1555. DOI: 10.46852/0424-2513.4.2024.37. URL: https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n4z10.pdf

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh -shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього

процесу/Неформальна освіта) https://puet.edu.ua/neformalna-osvita.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet.

Уповноважений з прав корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Модуль 1 (теми 1-4): відвідування лекцій (0 балів); робота відповідно до трьох рівнів (захист домашнього завдання (1 ×4 бали); обговорення матеріалу занять (1 ×4 бали); виконання навчальних завдань (1 ×4 балів); завдання самостійної роботи (1 ×4 балів)); тестування (1 ×4 бали); поточна модульна робота (20 балів)	40
Модуль 2 (теми 5-6): відвідування лекцій (0 балів); робота відповідно до трьох рівнів (захист домашнього завдання (1 ×2 бали); обговорення матеріалу занять (1 ×2 бали); виконання навчальних завдань (1 × 2 балів); завдання самостійної роботи (1 ×2 балів)); тестування (1 ×4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	20
Модуль 3 (теми 7-10): відвідування лекцій (0 балів); робота відповідно до трьох рівнів (захист домашнього завдання (1 ×4 бали); обговорення матеріалу занять (1 ×4 бали); виконання навчальних завдань (1 ×4 балів); завдання самостійної роботи (1 ×4 балів)); тестування (1 ×4 бали); поточна модульна робота (20 балів)	40
Разом за семестр	100

*****Додатково 20 балів студент має можливість набрати під час виконання наукової роботи, участі в олімпіаді, науковій конференції тощо, але загальна сума балів не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни